

MUZYKA VI

Przy ustalaniu oceny z muzyki, brany jest w szczególności pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

DZIAŁ PODSTAWY PROGRAMOWEJ / TEMAT LEKCJI	WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY – MUZYKA, KLASA VI	
	Poziom podstawowy Ocena: dopuszczająca/ dostateczna	Poziom rozszerzony Ocena: dobra/bardzo dobra/celująca
Dział 1. Przyroda ma głos.	• śpiewa w grupie refren <i>Zielonej piosenki</i>; • umie wymienić odgłosy dobiegające z otoczenia; • potrafi określić budowę <i>Zielonej piosenki</i>; • rozumie pojęcia i potrafi je wskazać w nutach: <i>znak chromatyczny, metrum, przedtakt, łuk łącznik</i>; • potrafi wyjaśnić termin – <i>gestodźwięki</i> i wykorzystać je przy piosence. potrafi zaśpiewać w grupie <i>Zieloną piosenkę</i>; • nuci w grupie melodię refrenu piosenki <i>Jesienna bossa nova</i>; • wykonuje w grupie ćwiczenia głosowe; • wie, kim był Stanisław Moniuszko, potrafi wymienić dwie jego kompozycje, w tym tytuł co najmniej jednej opery; • zna terminy <i>solo i tutti</i>; • zna nazwy głosów męskich: tenor i bas; gra fragment <i>Arii Skołuby</i>. • śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienna bossa nova</i> oraz refren pieśni <i>Idą leśni</i>; • rozumie różnice pomiędzy śpiewem zespołowym jedno – i wielogłosowym; • umie podać różnice między kilkoma zespołami wokalnymi; akompaniuje na instrumentach perkusyjnych według zapisu piktogramów.	• śpiewa w grupie <i>Zieloną piosenkę</i>; • odróżnia dźwięki od szmerów dobiegające z otoczenia i wie, na czym polega różnica między nimi; • wyszukuje w tekście piosenki przenośnie i stara się je logicznie wyjaśnić; umie zaproponować gestodźwięki do akompaniamentu przy piosence. • śpiewa solo fragmenty <i>Zielonej piosenki</i> oraz <i>Jesienną bossa novę</i>; • wie, czym jest aparat głosowy człowieka i jak należy o niego dbać; • potrafi opowiedzieć o życiu i twórczości Stanisława Moniuszki, a także o operze jako dużej formie muzycznej; • potrafi określić rodzaj głosu śpiewaka wykonującego słuchaną arię; umie samodzielnie wyszukać utwory wykonywane przez solistę. • śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Jesienna bossa nova</i>; • potrafi zaśpiewać w grupie fragment dwugłosowy piosenki <i>Jesienna bossa nova</i>; • umie określić rodzaje zespołów w słuchanych utworach, a także rozpoznać, czy śpiew jest jednogłosowy, czy wielogłosowy, czy a cappella, czy z akompaniamentem; dzieli się z innymi swoimi doświadczeniami w chórze.
Dział 2. Zawód –	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesień</i>; • zna termin <i>inspiracja</i> i rozumie jego znaczenie, podaje przykład inspiracji przyrodą w muzyce;	• śpiewa solo fragmenty piosenki <i>Jesień</i>; • umie zagrać instrumentalne wstawki w piosence;

kompozytor.	bierze udział w tworzeniu ilustracji słowno-muzycznej do fragmentu wiersza <i>Deszcz jesienny</i> L. Staffa. • śpiewa w grupie refren piosenki <i>Nauka w wannie</i>; • umie powiedzieć własnymi słowami, na czym polega praca kompozytora; bierze udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesesa. • potrafi zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Nauka w wannie</i>; • zna nazwiska kilku kompozytorów; • umie podać kilka informacji o życiu i twórczości F. Chopina; • wie, co to jest konkurs chopinowski, zna co najmniej jedno nazwisko zwycięzcy konkursu; • rozumie termin: <i>interpretacja</i>; gra fragment <i>Marsza żałobnego z Sonaty b-moll</i> F. Chopina.	• podaje kilka przykładów inspiracji przyrodą w muzyce; • potrafi wskazać w wierszu słowa oddające nastrój i odgłosy jesiennej pogody; bierze aktywny udział w tworzeniu ilustracji słowno-muzycznej do fragmentu wiersza <i>Deszcz jesienny</i> L. Staffa. • śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauka w wannie</i> oraz solo fragmenty piosenki <i>Jesień</i>; • wie, na czym polega praca kompozytora, zna kilka nazwisk kompozytorów piosenek; • bierze aktywny udział w zabawie opartej na tekście prawa Archimedesesa; układa z pomocą grupy piosenkę na temat dowolnego przedmiotu wykładanego w szkole. • potrafi zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Nauka w wannie</i>; • umie wymienić nazwiska wielu kompozytorów polskich i zagranicznych; • potrafi opowiedzieć własnymi słowami o życiu i twórczości F. Chopina, umie wymienić podstawowe gatunki muzyczne przez niego komponowane; • umie powiedzieć kilka zdań na temat konkursu chopinowskiego, zna co najmniej dwa nazwiska słynnych pianistów – zwycięzców konkursu; • potrafi interpretować dowolną piosenkę w ciekawy sposób; gra jeden z głosów <i>Marsza żałobnego</i> w wykonaniu wielogłosowym.
Dział 3. Pod wodzą batuty.	• umie zaśpiewać w grupie jedną z melodii piosenki <i>O, o, o! – Orkiestra</i>; • wie, co to jest orkiestra symfoniczna, strojenie instrumentów; • umie powiedzieć, jak stroi się instrumenty strunowe, dęte, niektóre perkusyjne • zna nazwy różnych instrumentów; umie odczytać schemat orkiestry symfonicznej. • potrafi zaśpiewać w grupie wszystkie melodie piosenki <i>O, o, o! – Orkiestra</i>; • umie zaśpiewać w grupie pieśń	• umie zaśpiewać jedną z melodii piosenki <i>O, o, o! – Orkiestra</i> z towarzyszeniem drugiej melodii; • potrafi przyporządkować instrumenty do odpowiednich grup; • aktywnie wykonuje eksperymenty ze strojeniem instrumentów, wyciągając poprawne wnioski; po wysłuchaniu <i>Szeherezady</i> potrafi opowiedzieć o nastroju i instrumentach charakteryzujących postacie z baśni. • potrafi zaśpiewać piosenkę <i>O, o, o! – Orkiestra</i> w tercecie; • umie zaśpiewać solo fragment pieśni

	<i>Maki;</i> • wie, kim jest dyrygent oraz zna terminy: partytura, batuta; • potrafi odczytać kilka oznaczeń z partytury orkiestrowej; • akompaniuje w zespole na instrumencie perkusyjnym wg zapisu w partyturze. umie zaśpiewać w grupie <i>Odę do Radości</i>; • wie, co to jest symfonia • zna nazwisko L. van Beethoven; zna nazwę głosu ludzkiego – baryton.	<i>Maki;</i> • umie opisać własnymi słowami rolę dyrygenta w przygotowaniu i wykonaniu koncertu; • potrafi znaleźć w nutach partytury wybrane oznaczenia i wyjaśnić ich rolę; • dyryguje zespołem instrumentalnym podczas utworu J. Straussa; • sprawnie odczytuje rytmy z partytury dla orkiestry towarzyszącej piosence <i>Maki</i>; • podaje tytuły kilku pieśni patriotycznych poznanych w ubiegłych latach. umie podać kilka informacji o Beethovenie jako wielkim symfoniku; • potrafi własnymi słowami opowiedzieć o wrażeniach po wysłuchaniu utworu; umie zagrać ze słuchu fragment <i>Ody do Radości</i>.
Dział 4. Świąteczne tradycje.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Pojedziemy saniami</i> i kolędę ukraińską <i>Nowa radist stała</i>; gra na flecie przydzielony fragment pastorałki. • śpiewa w grupie wybraną piosenkę lub kolędę; • potrafi rozpoznać rodzaje chórów w słuchanych kolędach; • gra fragment pastorałki. śpiewa w grupie kolędy i pastorałki; potrafi zagrać partię jednego głosu pastorałki.	• śpiewa w grupie łącznik w piosence <i>Pojedziemy saniami</i> i solo całą piosenkę; umie samodzielnie rozczytać partię dzwonków w pastorałce. • śpiewa w grupie pastorałkę <i>A spis Bartek</i> w układzie dwugłosowym; • potrafi wymienić rodzaje chorów, a także określić ich skład głosów; • umie zagrać akompaniament gitarowy do pastorałki; • gra fragment pastorałki w układzie wielogłosowym; • próbuje dobrać akompaniament harmoniczny do kolędy <i>A wczora z wieczora</i>. potrafi rozpoznać kolędę zacytowaną przez F. Chopina w <i>Scherzu h-moll</i>; gra kolędę <i>Lulajże Jezuniu</i> w układzie dwugłosowym.
Dział 5. W tanecznym rytmie.	• wie, że na przestrzeni wieków tańczono różne tańce; • wie, kim był J. Strauss (syn); • wie, kim byli król Zygmunt Stary i królowa Bona, potrafi nazwać epokę, w której panowali; • potrafi określić charakter muzyki w utworze <i>Rex</i> z uwzględnieniem kontrastów między obiema częściami; • zna podstawowe kroki pawany;	• umie wymienić nazwy kilku starszych i nowszych tańców; • podaje kilka faktów o J. Straussie (synu); • potrafi krótko opowiedzieć o <i>Melodiach na Psalterz polski</i> Mikołaja Gomółki. umie zaśpiewać solo melodię kanonu <i>Rytmy synkopowane</i> na tle głosu towarzyszącego; potrafi własnymi słowami opisać różnice między muzyką samby i

	wie, kim był M. Gomółka. •umie zaśpiewać w grupie melodię kanonu <i>Rytmy synkopowane</i> na tle głosu towarzyszącego; •zna nazwy wybranych tańców latynoamerykańskich: <i>rumby</i>, <i>samby</i>, <i>cza-czy</i>; •umie określić cechy charakterystyczne rumby na podstawie przykładu muzycznego; zna podstawowy krok samby. •próbuję zaśpiewać piosenkę <i>Rytmy synkopowane</i> w kanonie dwugłosowym; •zna zasadę wykonywania kanonu; •umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Tańczymy cza-czę</i>; •rozumie różnicę między pauzą półnutową i całonutową (długość trwania, zapis); zna podstawowy krok cza-czy.	rumby. •umie zaśpiewać <i>Rytmy synkopowane</i> w kanonie dwugłosowym; •potrafi zaimprovizować rytmy do taktów z pauzami; umie zatańczyć w parze podstawowy krok cza-czy.
Dział 6. Balet.	•potrafi wyjaśnić, czym jest balet; •zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców; •wie, kim był Piotr Czajkowski; •aktywnie uczestniczy w zabawach muzycznych. zna tytuły kilku słynnych baletów i nazwiska ich twórców; •wie, kim był Igor Strawiński i Karol Szymanowski; •aktywnie uczestniczy w tworzeniu ilustracji dźwiękowej do utworu K. Szymanowskiego. zna podstawowe fakty z życia i twórczości kompozytora; •zna tytuły najwybitniejszych dzieł kompozytora; •wie, do muzyki jakich regionów nawiązywał w swej twórczości kompozytor; potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania.	•zna treść poznanych na lekcji baletów; •umie opisać główną bohaterkę <i>Tańca Cukrowej Wróżki</i> na podstawie charakteru słuchanej muzyki; •potrafi rozpoznać barwę czelesty. zna treść poznanych na lekcji baletów; •umie zauważyć i opisać różnice między muzyką I. Strawińskiego a przykładami XIX wiecznych baletów P. Czajkowskiego; •zgłasza ciekawe propozycje rozwiązań do ilustracji dźwiękowej. potrafi wyjaśnić znaczenie twórczości K. Szymanowskiego dla rozwoju kultury polskiej; •umie zaimprovizować melodię na dźwiękach skali góralskiej; potrafi zagrać a vista fragment <i>Etiudy b-moll</i>.
Dział 7. W muzycznym warsztacie.	•potrafi zaśpiewać kanon <i>Ding, dong</i> w grupie unisono; •rozumie znaczenie terminów: <i>rytm</i> (również w sensie pozamuzycznym), <i>metrum</i> oraz <i>tempo</i>; •zna podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz oraz wie, jakie są relacje czasowe między nimi; •zna niektóre oznaczenia metrum i wie, co jest ich miarą taktu; •zna niektóre określenia tempa w języku włoskim;	•potrafi zaśpiewać <i>Ding, dong</i> w kanonie; •umie podać przykłady rytmu w przyrodzie i architekturze; •potrafi określić środki muzyczne zastosowane w utworze K. Szymanowskiego; •tworzy proste rytmy w podanym metrum; •umie rozpoznać metrum słuchem; •potrafi zastosować zmiany tempa w praktyce;

	• wie, co to jest metronom i do czego służy; • potrafi ustawić wahadło metronomu na żądane tempo. potrafi zaśpiewać w grupie unisono melodię kanonu <i>Ding, dong</i> oraz jedną z melodii <i>Jednej pieśni</i>; • zna terminy: melodia, notacja muzyczna, dynamika, artykulacja; • zna zagadnienia związane z zapisem nut na pięciolinii. • zna niektóre oznaczenia dynamiczne; • potrafi w grze na instrumencie zastosować zmiany tempa i dynamiki. umie zaśpiewać w grupie <i>Jedną pieśń</i>; • rozumie terminy: harmonia i barwa w odniesieniu do muzyki; • wie, co to jest trójdźwięk. umie odnaleźć w nutach oznaczenia omawianych elementów muzyki.	• wyczuwa zmiany tempa w utworze J. Brahmsa i reaguje na nie ruchem. potrafi zaśpiewać w dwugłosie kanon <i>Ding, dong</i> oraz jedną z melodii <i>Jednej pieśni</i>; • zna i rozumie niektóre włoskie określenia dynamiki i artykulacji; • w słuchanym utworze potrafi określić kierunek melodii oraz zmiany tempa, dynamiki i artykulacji; • potrafi przeczytać głosem zapis melodii <i>Wlazł kotek</i>; • umie samodzielnie nauczyć się grać temat <i>Symfonii – Z Nowego Świata</i> A. Dvoráka; • potrafi uzupełnić zapis melodii <i>Siała baba mak</i> oraz zaproponować tempo, dynamikę i artykulację w tym utworze. umie zaśpiewać wybrany głos pieśni podczas śpiewu wielogłosowego; • próbuje dobierać właściwe akordy do melodii <i>Wlazł kotek</i>. • umie odnaleźć w zapisie nutowym trójdźwięki; słucha utworu <i>Kot i mysz</i> F. Rybickiego w skupieniu, śledząc partyturę – wskazuje na zgodność i różnice między nią a nagraniem.
Dział 8. Nowe drogi muzyki.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Wiosna – ach, to ty</i>; • potrafi wymienić nazwy kierunków muzycznych XX wieku; • zna nazwiska kompozytorów: K. Penderecki, W. Lutosławski; • poszukuje informacji w dostępnych źródłach. śpiewa w grupie piosenkę <i>Obcy świat</i>; • bierze aktywny udział w tworzeniu <i>Wiosennej pobudki</i>; • umie wykorzystać wiadomości dotyczące zapisu nutowego w zabawach i ćwiczeniach; • wie, co to jest „Warszawska Jesień”. zna nazwy regionów folklorystycznych wschodniej Polski: Podlasie, Lubelszczyzna, Rzeszowszczyzna; • potrafi wymienić i wie, jak wyglądają instrumenty ludowe: harmonia, suka biłgorajska, cymbały; • potrafi zagrać w grupie melodię <i>Lasowiaka</i>; wie, kim był W. Lutosławski	• śpiewa solo fragmenty piosenki; • aktywnie uczestniczy w eksperymentach z muzyką współczesną – zabawach twórczych z użyciem technik aleatorycznych, sonoryzmu; • potrafi opowiedzieć o roli barwy dźwięku i dynamiki w słuchanych utworach; • przygotowuje nagrania muzyki konkretnej. potrafi zagrać wstawki instrumentalne w piosence <i>Obcy świat</i>; • bierze aktywny udział w tworzeniu klasowego utworu – indywidualnie lub w grupie; • korzysta z programów komputerowych do edycji i obróbki dźwięku; • poszukuje i gromadzi informacje na temat najnowszych trendów muzycznych. publikuje przygotowane dzieło na stronie szkoły z zachowaniem praw autorskich; • wykazuje się twórczą inwencją podczas przeprowadzania eksperymentów brzmieniowych z bębniem;

		• umie powiedzieć dwa, trzy zdania na temat twórczości W. Lutosławskiego; • rozpoznaje, w których częściach <i>Tańca</i> W. Lutosławskiego pojawiają się fragmenty melodii <i>Lasowiaka</i>; bierze aktywny udział w tańcach ludowych.
Dział 9. Wirtuozi.	• śpiewa w grupie refren pieśni <i>Funiculi, funiculà</i>; • wie, kogo nazywa się wirtuozem; • wie, kim był N. Paganini i H. Wieniawski; • potrafi wymienić nazwiska wirtuozów poznanych w ubiegłych latach. śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Żyj kolorowo</i>; • bierze aktywny udział w akompaniowaniu do części instrumentalnej piosenki; • potrafi wymienić nazwiska kilku współczesnych wirtuozów; wie, jak oznacza się metrum alla breve i jaka wartość rytmiczna jest jego miarą; • wie, co to jest improwizacja; wie, kim był K. Komeda.	• śpiewa solo fragment pieśni <i>Funiculi, funiculà</i>; • potrafi podać kilka informacji o N. Paganinim i H. Wieniawskim; • potrafi opowiedzieć krótko o jednym z wirtuozów poznanych w ubiegłych latach. potrafi podać kilka informacji o współczesnych wirtuozach; • umie podać kilka informacji o K. Komedzie; • potrafi zaimprovizować grę na instrumencie perkusyjnym; umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika <i>Zostań wirtuozem</i>; potrafi odnaleźć w dostępnych źródłach informacje oraz utwory współczesnych wirtuozów.
Dział 10. Wędrówki muzyczne.	• śpiewa w grupie zwrotki i refren (próbuję śpiewać w dwugłosie) pieśni <i>Funiculi, funiculà</i>; • śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Żyj kolorowo</i>; • wie, co znaczy wyraz <i>filharmonia</i>; • wie, jak znaleźć ofertę koncertową w okolicy miejsca zamieszkania; • potrafi własnymi słowami wyjaśnić znaczenie <i>akustyki</i> w sali koncertowej; • potrafi wymienić kilka czynników wpływających na akustykę w sali koncertowej; • umie wytłumaczyć dwa znaczenia śpiewa w grupie piosenkę <i>To stop the train</i>; • zna nazwiska kompozytorów: P. Czajkowski, B. Smetana; • umie zagrać fragment melodii <i>Węławy</i>. śpiewa w grupie kanon <i>To stop the train</i> i piosenkę <i>La bella polenta</i>; • potrafi podać kilka informacji muzycznych związanych z Austrią i Włochami; • zna termin <i>jodłowanie</i> umie zaśpiewać w grupie piosenkę <i>Row, yourboat</i>; • potrafi zagrać na flecie melodię tej piosenki; • włącza się do tańczenia w grupie greckiego tańca sirtaki;	• śpiewa solo zwrotki piosenki <i>Funiculi, funiculà</i>, a refren w duecie na dwa głosy; • umie płynnie zagrać jeden z utworów z kącika <i>Zostań wirtuozem</i>; • aktywnie uczestniczy w przygotowywaniu klasowego koncertu; • potrafi wyszukać w dostępnych źródłach nagrania z literatury muzycznej, stosując zasady poszanowania praw autorskich i wykonawczych. śpiewa w kanonie i z gestami piosenkę <i>To stop the train</i>; • umie wymyślić i zademonstrować kroki kozaka; • zna włoskie nazwy na określenie tempa wolnego, umiarkowanego i bardzo szybkiego; • potrafi opowiedzieć, kim był Piotr Czajkowski, zna tytuły kilku jego utworów; • własnymi słowami określa tempo i charakter słuchanej muzyki. śpiewa solo fragmenty piosenki <i>La bella polenta</i>; • potrafi podać tytuły utworów kompozytorów włoskich i austriackich; • wykazuje się wiedzą na temat opery. umie zaśpiewać <i>Row, yourboat</i> w kanonie dwugłosowym; • umie zagrać w kanonie melodię

	• zna nazwisko G.F. Händel. w grupie śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego; • potrafi wskazać znaki chromatyczne, oznaczenia metrum, wartości rytmiczne i pauzy w zapisie nutowym piosenki <i>Błękitny czas</i>; potrafi zagrać fragment melodii szkockiej <i>Stare dobre czasy</i> .	<i>Row, yourboat</i> ; • potrafi wyjaśnić własnymi słowami określenie – Grecja to kolebka kultury europejskiej; • tańczy w grupie taniec grecki sirtaki; • potrafi podać kilka informacji o G.F. Händlu. solo śpiewa piosenki i gra wybrane utwory z repertuaru minionego roku szkolnego; potrafi zagrać II część melodii szkockiej <i>Stare dobre czasy</i> .
--	---	---